

Białe Błota, dnia 25.05.2020r.

SG.0016.22.2020

Pan Łukasz Wyszomirski
Radny
Gminy Białe Błota

W odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 13 maja 2020 r. w załączeniu przekazuję wnioskowane dokumenty tj. wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy oraz opinię kancelarii prawnej w przedmiotowej sprawie.

Jednocześnie wskazuję, że złożone przez Pana pismo nie spełnia norm dla zakwalifikowania go jako interpelacji. Interpelacja dotyczy spraw o istotnym znaczeniu dla gminy oraz powinna zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego będącego jej przedmiotem i wynikające z niej pytania.

Z poważaniem

WÓJT

Dariusz Fundator

Sygn. akt: I C 390/18

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO
Protokolant: sekretarz sądowy

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2019 r. w Bydgoszczy
sprawy z powództwa

przeciwko

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej na rzecz reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1.752.319,36 zł (jeden milion siedemset pięćdziesiąt dwa tysiące trzysta dziewiętnaście złotych 36/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 07.03.2013r. do dnia zapłaty,
2. Zasądza od pozwanej na rzecz reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. Nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz 87.616 zł (osiemdziesiąt siedem tysięcy sześćset szesnaście złotych) tytułem kosztów sądowych od ponoszenia których zwolniony był powód.

SSO

Bydgoszcz, dnia 19 listopada 2019 r.

Zamawiający: Gmina Białe Błota

Wykonawca: radca prawny Maciej Dalka

Opinia prawna

Przedmiot opinii

Wyrażenie opinii w sprawie zasadności bądź bezzasadności wniesienia apelacji w imieniu od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy I Wydziału Cywilnego z dnia 8 października 2019 r., zapadłego w sprawie o sygn. akt I C 390/18 – doręczonego wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi w dniu 12 listopada 2019 r.

Podstawa prawna opinii

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 t.j.) w skrócie kc
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm.) w skrócie kpc
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) w skrócie op
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 z późn. zm.) w skrócie ppsa
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785 z późn. zm.) w skrócie uksc
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 t.j.) w skrócie rozporządzenie

Analiza prawna

1) Streszczenie uzasadnienia wyroku

Wyrokiem z dnia 8 października 2019 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zasądził na rzecz
 kwotę 1.752.319,36 zł wraz z ustawowymi
 odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 7 marca 2013 r. do dnia zapłaty, kwotę 10.800,00 zł tytułem
 zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 87.616,00 zł tytułem kosztów sądowych od ponoszenia których powód
 został zwolniony.

Sąd w uzasadnieniu przedmiotowego wyroku podał, że powód wykazał przesłanki niezbędne dla zasądzenia
 roszczenia na podstawie art. 405 kc - udowodnił że pozwana uzyskała bez podstawy prawnej korzyść
 majątkową kosztem powoda. Sąd wskazał również, że w sprawie nie znajduje zastosowania art. 411 kc z
 tego powodu, że powód spełniał świadczenie z uwagi na niepewny i skomplikowany stan prawny jak i w
 obawie przed reperkusjami wynikającymi z braku uregulowania zobowiązania podatkowego w razie gdyby w
 drodze postępowania administracyjnego zostało ustalone, że powód jest podatnikiem podatku od
 nieruchomości. Nadto Sąd odniósł się również do ustaleń poczynionych przez Wojewódzki Sąd
 Administracyjny w Bydgoszczy w wyrokach z dnia 17 października 2012 r. o sygn. akt I SA/Bd 742/12, I
 SA/Bd 743/12, I SA/Bd 744/12 gdzie WSA wskazał, iż nie był podatnikiem podatku od nieruchomości w
 latach 2005-2007 zaś uiszczonych należności może dochodzić od

w drodze postępowania

cywilnego. Sąd uznał przy tym za w pełni wiarygodne dowody z dokumentów, z których wynika w ocenie Sądu, iż nie był podatnikiem podatku od nieruchomości w latach 2005-2007. Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania świadków i , którzy zeznali iż powód opłacał sporny podatek w latach 2005-2012, składał deklaracje oraz korekty deklaracji głównie z ostrożności, z uwagi na nieprecyzyjne przepisy.

2) Termin na wniesienie apelacji

Zgodnie z art. 369 § 1 kpc

Apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem.

W niniejszej sprawie wyrok wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi w dniu 12 listopada 2019 r., a zatem termin na wniesienie apelacji mija z dniem 26 listopada 2019 r.

3) Zarzut nieważności postępowania

Zgodnie z art. 379 kpc

Nieważność postępowania zachodzi:

- 1) jeżeli droga sądowa była niedopuszczalna;
- 2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany;
- 3) jeżeli o to samo roszczenie między tymi samymi stronami toczy się sprawa wcześniej wszczęta albo jeżeli sprawa taka została już prawomocnie osądzona;
- 4) jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy;
- 5) jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw;
- 6) jeżeli sąd rejonowy orzekł w sprawie, w której sąd okręgowy jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu.

Zgodnie z art. 73 § 1 pkt 1

Nadpłata powstaje z dniem zapłaty przez podatnika podatku nienależnego lub w wysokości większej od należnej.

Zgodnie z art. 170 ppsa

Orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy i inne organy państwowe, a w przypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Odnosząc się do wyżej wymienionych przesłanek, których zaistnienie mogłoby skutkować stwierdzeniem nieważności postępowania należy wskazać że postępowanie przeprowadzone przed Sądem I Instancji nie jest dotknięte wadą nieważności. Obszerniejszej analizy wymaga przy tym przesłanka ustanowiona w art. 379 pkt 2 kpc, tj. niedopuszczalność drogi sądowej.

Niedopuszczalność drogi sądowej zachodzi między innymi w przypadku gdy sąd powszechny orzekł w sprawie zastrzeżonej do właściwości sądu administracyjnego. Podana kwestia była przy tym podnoszona w niniejszej sprawie kilkakrotnie przez pozwaną – w ocenie pozwanej winno dochodzić zwrotu należności o charakterze publicznoprawnym w drodze postępowania administracyjnego (podatkowego). Postanowieniem z dnia 24 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy przesądził przy tym, że w ocenie Sądu w sprawie brak jest podstaw do odrzucenia pozwu (a zatem do stwierdzenia, że sprawa ma charakter

czysto administracyjny tak jak wnioskowała o to pozwana. Wskazać przy tym należy, że argumentacja podnoszona w toku sprawy (dotycząca administracyjnego charakteru sprawy) opierała się w głównej mierze na założeniu, że powód był podatnikiem w latach 2005-2007, przedstawiał się w sprawie jako trwały zarządca, a zatem mógł dochodzić zwrotu nienależnie pobranego świadczenia na drodze podatkowej. Podkreślenia wymaga również, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy w wyrokach z dnia 17 października 2012 r. o sygn. akt I SA/Bd 742/12, I SA/Bd 743/12, I SA/Bd 744/12 wskazał, iż nie był podatnikiem podatku od nieruchomości w latach 2005-2007 zaś uiszczonych należności może dochodzić od w drodze postępowania cywilnego. Zgodnie z jednym z poglądów utrwalonych w orzecznictwie prawomocne związanie wyrokiem administracyjnym dotyczy również ustaleń faktycznych i prawnych poczynionych w toku postępowania (vide Woś Tadeusz. Art. 170. W: Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz, wyd. VI. Wolters Kluwer, 2016; por. wyrok NSA z dnia 25 lutego 2014 r. sygn. akt II GSK 1939/12). Mając na uwadze powyższe należy uznać postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy o oddaleniu wniosku pozwanej o odrzucenie pozwu za prawidłowe, a co za tym idzie brak jest podstaw dla zarzucenia że w sprawie zachodzi podstawa dla stwierdzenia nieważności postępowania.

4) Zarzut naruszenia prawa procesowego

Zgodnie z art. 233 § 1 kpc

Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W niniejszym postępowaniu Sąd zobowiązany był dokonać oceny m.in. licznych dowodów z dokumentów (powoływanych przez powoda m.in. na okoliczności dotyczące tego że świadczenie zostało spełnione bez podstawy prawnej, zaś przez stronę pozwaną na okoliczności udowodnienia że powód był zobowiązany do spełnienia świadczenia, zaś w razie przyjęcia przez Sąd w sposób przeciwny – że świadczenie zostało spełnione świadomie i dobrowolnie, a zatem nie podlegało zwrotowi zgodnie z art. 411 kc). Dokonując oceny dowodów Sąd całościowo rozważył zebrany materiał w sprawie – do naruszenia dyspozycji art. 233 kpc mogłoby dojść w razie nieodniesienia się przez Sąd do któregoś z przeprowadzonych dowodów bądź zupełnie odgórnego, bezpodstawnego i nieuzasadnionego wyciągnięcia przez Sąd danych wniosków w sprawie. Tymczasem, Sąd w treści uzasadnienia szeroko powołał dowody z dokumentów (wnioskowane przez obie strony) przeprowadzone w sprawie - nie można zatem uznać, że stan faktyczny ustalony w sprawie został oparty na wybiórczym i niepełnym materiale dowodowym. Odnosząc się do dowodów z zeznań świadków – Sąd uznał, że dowody te zasługują na uznanie albowiem były spójne i logiczne oraz korespondowały ze sobą wzajemnie. By móc skutecznie zarzucić Sądowi naruszenie w/w normy należałoby wykazać, że ocena dowodów została poczyniona z pominięciem elementarnych zasad logiki i doświadczenia życiowego, co jednakże nie ma miejsca w niniejszej sprawie, albowiem zeznania świadków korespondują z pozostałym materiałem przeprowadzonym w sprawie, zaś jednocześnie pozwana nie dysponowała kontrdowodem, który obaliby wiarygodność przesłuchanych świadków. Jednocześnie wskazać należy, że w sprawie nie doszło do potencjalnego naruszenia pozostałych norm proceduralnych.

5) Zarzut naruszenia prawa materialnego

Zgodnie z art. 405 kc

Kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Zgodnie z art. 409 kc

Obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu.

Zgodnie z art. 410 kc § 2

Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Zgodnie z art. 411 kc

Nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej.

Zgodnie z art. 118 kc

Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat [w brzmieniu sprzed nowelizacji dziesięć lat], a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Zgodnie z art. 5 kc

Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Zgodnie z art. 365 § 1 kpc

Orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

W pierwszej kolejności należy się odnieść do podstawy prawnej świadczenia dochodzonego przez powoda. Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z norm prawa cywilnego dowodząc, że uiszczenie na rzecz podatku od nieruchomości nastąpiło bez podstawy prawnej, pozwana została w tym zakresie bezpodstawnie wzbogacona. Sąd wskazał przy tym w uzasadnieniu wyroku, że w toczących się (i zakończonych w momencie wyrokowania) postępowaniach administracyjnych zostało już wykazane, że nie był podatnikiem podatku w latach 2005-2007. Zatem nie budzi wątpliwości, że świadczenie spełniane na rzecz było czynione bez istniejącej podstawy prawnej. Za podstawę taką nie można uznać dobrowolnego spełniania świadczenia przez mimo, iż nie był on trwałym zarządcą w przedmiotowym okresie. Strona powodowa udowodniła także wysokość roszczenia przedkładając do akt postępowania potwierdzenia przelewów. Wobec powyższego ewentualny zarzut naruszenia art. 405 kc nie znajduje uzasadnienia w realiach sprawy. Na marginesie tylko należy wskazać (a na co powołał się również Sąd), że w tożsamym stanie faktycznym i prawnym sprawy zapadło już wcześniej orzeczenie, w którym zostało zobowiązane do zapłaty na rzecz kwoty 1.674.680,73 zł. Z kolei zgodnie z dyspozycją art. 365 kpc Sąd nie jest uprawniony do zignorowania rozstrzygnięcia zapadłego w tożsamym stanie faktycznym i prawnym sprawy.

Nadto, odnosząc się do normy art. 411 kc należy przywołać rozważania poczynione w pkt 4 niniejszej opinii. Sąd dokonując m.in. oceny zeznań świadków ustalił, że sporne roszczenie było uiszczane przez powoda z uwagi na niejasny stan prawny sprawy. Powyższe potwierdzają nie tylko zeznania świadków (uznane przez Sąd za wiarygodne), ale przede wszystkim postępowania administracyjne, które były prowadzone w sprawie i jednoznacznie wskazują na niepewny stan prawny. Sąd zatem trafnie ustalił, że spełnienie świadczenia przez powoda nastąpiło w celu uniknięcia przymusu.

W toku sprawy pozwana podniosła również, że nawet w razie uznania, że istnieją podstawy prawne dla roszczenia powoda, to w dalszym ciągu roszczenie owo jest przedawnione. Również to ustalenie Sądu jest

prawidłowe, albowiem powód wywodził swoje żądanie w oparciu o instytucję bezpodstawnego wzbogacenia. W takim przypadku należy zastosować ogólny, dziesięcioletni termin przedawnienia. Mając na uwadze, że normy kodeksu cywilnego dotyczące przedawnienia uległy nowelizacji weryfikacji podlegało czy w sprawie zastosowanie mają nowe normy czy też te obowiązujące w poprzednim stanie prawnym – mając na uwadze przepisy przejściowe wskazać należy, że zastosowanie znajdują dawne uregulowania kodeksu cywilnego. Wobec powyższego najdalej wymagalne roszczenie powoda przedawniłoby się w 2015 r., jednakże w sprawie doszło do przerwania biegu przedawnienia (poprzez zawezwanie do zawarcia próby ugodowej) wobec czego roszczenie powoda nie jest przedawnione co trafnie ustalił sąd.

W toku procesu pozwana powołała się również na dyspozycję art. 5 kc stanowiącego instytucję nadużycia prawa podmiotowego. Odnosząc się do powyższego Sąd wskazał, iż nie tylko pozwany, a również powód działa w interesie publicznym, a zatem zgodnym z zasadami sprawiedliwości i słuszności jest zwrócenie stronie powodowej nienależnie pobranego świadczenia, zaś kwestia utrzymywania pozwanej w przekonaniu, że było trwałym zarządcą nie podlega badaniu przez sąd cywilny. Również powyższe ustalenia należy uznać za prawidłowe. Zastosowanie normy art. 5 kc winno mieć charakter ostateczny i wyjątkowy, zaś w sytuacji która ma miejsce w niniejszej sprawie, nie można uznać że powód naruszył społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa bądź zasady współżycia społecznego w sytuacji gdy stroną powodową jest , który zobowiązany był podjąć działania celem wyegzekwowania niesłusznie uiszczonych świadczeń.

6) Koszty zainicjowania postępowania odwoławczego

Zgodnie z art. 13 ust. 2 uksc

W sprawach o prawa majątkowe przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia ponad 20 000 złotych pobiera się od pisma opłatę stosunkową wynoszącą 5% tej wartości, nie więcej jednak niż 200 000 złotych.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 uksc

Przepisy ustawy przewidujące pobranie opłaty od pozwu lub wniosku wszczynającego postępowanie w sprawie stosuje się również do opłaty od apelacji, skargi kasacyjnej, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, interwencji głównej, skargi o wznowienie postępowania, skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia

Stawki minimalne wynoszą przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 200 000 zł do 2 000 000 zł - 10 800 zł

Zgodnie z § 10 rozporządzenia

Stawki minimalne wynoszą za prowadzenie sprawy w postępowaniu apelacyjnym:
przed sądem apelacyjnym - 75% stawki minimalnej, a jeżeli w pierwszej instancji nie prowadził sprawy ten sam radca prawny - 100% stawki minimalnej, w obu przypadkach nie mniej niż 240 zł.

Mając na uwadze powyższe w razie zainicjowania postępowania odwoławczego pozwana poniesie dodatkowe koszty w wysokości 87.616,00 zł tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 8.100,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Nadto należy mieć na uwadze również, że pozwana poniesie dodatkowe koszty związane z naliczeniem odsetek za opóźnienie w płatności.

Wnioski

- 1) W sprawie nie występują przesłanki stanowiące podstawę dla stwierdzenia nieważności postępowania. W szczególności nie można uznać za nieprawidłowe ostatecznego ustalenia Sądu, że właściwym dla rozpoznania żądania jest sąd cywilny, tym bardziej mając na uwadze że sąd administracyjny przesądził o braku statutu podatnika przez jak i okoliczność, że Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w tożsamym

- stanie faktycznym i prawnym sprawy wydał nakaz zapłaty zobowiązujący do zapłaty na rzecz .
- 2) Brak jest również podstaw dla stwierdzenia, że Sąd naruszył normy proceduralne bądź normy prawa materialnego w sprawie. W szczególności Sąd prawidłowo ocenił zgromadzony materiał dowodowy w sprawie, w tym zeznania świadków zaś pozwana nie dysponowała jednocześnie kontrdowodem skutecznie obalającym zeznania świadków. Nadto, żądanie pozwanej zostało udowodnione także dokumentami przedłożonymi do sprawy. Sąd trafnie zastosował w sprawie art. 405 kc oraz ustalił, że nie zasła dyspozycja normy art. 411 kc.
 - 3) Apelacja w przedmiotowej sprawie jest niewskazana z uwagi na dalsze, znaczne koszty, które w ostatecznym rozrachunku poniesie pozwana jak i brak podstaw do jej skutecznego wywiedzenia.

Otrzymują:
1/ Zamawiający
2/ a/a

 RADCA PRAWNY
 Maciej Dalka
 BD-1197

RADCA PRAWNY

Maciej Dalka
BD-1197

Kancelaria Radcy Prawnego
MDB Maciej Dalka
ul. Gdańska 139,
85-022 Bydgoszcz

NIP 558-171-22-12 REGON 341264858
tel. kom. 604 181 593, tel. (biuro) 792 181 593
e-mail: maciej.dalka@kancelariamdb.pl
nr konta: 84 1140 2004 0000 3302 7421 1496